

Załącznik
do Uchwały Nr XXIII/ 183/ 2009
Rady Gminy Ryczywół
z dnia 27 maja 2009 roku

Plan Odnowy Miejscowości

**LUDOMY, LUDOMKI,
ŁASZCZEWIEC, ORŁOWO,
DRZONEK, LUDOMICKO,
CHLEBOWO**

GMINA RYCZYWÓŁ



Maj 2009 r.

Spis treści

I. WSTĘP.....	3
II. ANALIZA ZASOBÓW SOŁECTWA.....	3
1. Położenie geograficzne	3
2. Rys historyczny	6
3. Walory przyrodnicze i krajobrazowe.....	7
4. Zagospodarowanie przestrzenne	7
5. Potencjał demograficzny.....	8
6. Potencjał gospodarczy.....	11
7. Infrastruktura techniczna	11
8. Infrastruktura społeczna	12
9. Opieka społeczna.....	13
10. Bezpieczeństwo publiczne.....	13
11. Potencjał kulturowy i historyczny	14
III. ANALIZA SWOT	15
MOCNE STRONY	15
SŁABE STRONY	15
SZANSE.....	16
ZAGROŻENIA	16
IV. ZIDENTYFIKOWANE PROBLEMY	16
V. INWESTYCJE WE WSI LUDOMY.....	17
1. Inwestycje wykonane ostatnio	17
2. Plan inwestycji na lata 2009 - 2020.....	17
VI. JAKA JEST WIEŚ LUDOMY	18
VII. JAKA JEST WIZJA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI LUDOMY	19
VIII. ZARZĄDZANIE	19
1. Wdrażanie	19
2. Monitorowanie	20

I. Wstęp

Polska wieś, odstająca w dostępie do dóbr cywilizacyjnych, z zaniedbaną infrastrukturą i niską opłacalnością produkcji rolnej staje, na początku XXI wieku, do rywalizacji gospodarczej z cywilizacją krajów Unii Europejskiej.

Dla zapewnienia zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich niezbędne jest zapewnienie wielofunkcyjności rolnictwa i wsi, zwiększenie funkcji gospodarczych i społecznych wsi, ochrony środowiska na obszarach wiejskich, ograniczenie bezrobocia oraz poprawa warunków życia ludności wiejskiej.

Warunkiem niezbędnym do aktywnego włączenia się miejscowości wiejskich w realizację przedsięwzięć na rzecz rozwoju i promocji lokalnych walorów kulturowych i przyrodniczych jest integracja społeczności lokalnej wokół budowy wspólnego planu działania, który można nazwać planem rozwoju wsi. Jest to postępowanie odmienne od działań podejmowanych w innych programach ze względu na element integracji na najniższym poziomie współdziałania mieszkańców pojedynczej wsi.

Niniejsze opracowanie jest właśnie takim Planem działania przygotowanym dla miejscowości Ludomy, Ludomki, Łaszczewiec, Orłowo, Drzonek, Ludomicko, Chlebowo, w której mieszkańcy zintegrowali się wokół wspólnych celów i postanowili wykorzystać szansę, jaką daje jej wyjątkowy potencjał rolnictwa, piękno krajobrazu i oddalenie od zgiełku wielkich miast.

Dokument, jest spójny ze Strategią Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Ryczywół opracowaną na lata 2007 - 2020 i Planem Rozwoju Lokalnego na lata 2007 – 2020 i stanowi ich uzupełnienie.

II. Analiza zasobów sołectwa

1. Położenie geograficzne

Ludomy są wsią położoną na terenie Gminy Ryczywół w powiecie obornickim, położonym w północnej części województwa wielkopolskiego. Znajduje się w obrębie

mezoregionu Kotliny Gorzowskiej będącej częścią makroregionu Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej oraz mezoregionu Pojezierza Chodzieskiego wchodzącego w skład makroregionu Pojezierza Wielkopolskiego. Miejscowość Ludomy jest jednym z 14 sołectw w gminie. Pozostałe z nich to: Dąbrówka Ludomska, Gorzewo, Gościejewko, Łopiszewo, Lipa, Ninino, Radom, Ryczywół – siedziba władz gminnych, Piotrowo, Skrzetusz, Tłukawy, Wiardunki i Zawady. Ponadto w gminie mieści się ogółem 41 miejscowości wraz z przyczółkami.

Ludomki wieś położona około 1 km na południe od Ludom, od południa dochodząca bezpośrednio do zabudowań wsi Lipa. Większość budynków mieszkalnych odsuniętych jest na zachód od drogi Oborniki – Czarnków.

Łaszczewiec - wieś położona 4 km na południowy zachód od Ryczywołu, przy drodze z Chodzieży do Obornik (przez Wyszyny, Tłukawy i Dąbrówkę Leśną), w połowie drogi między Gorzewem a Ludomami.

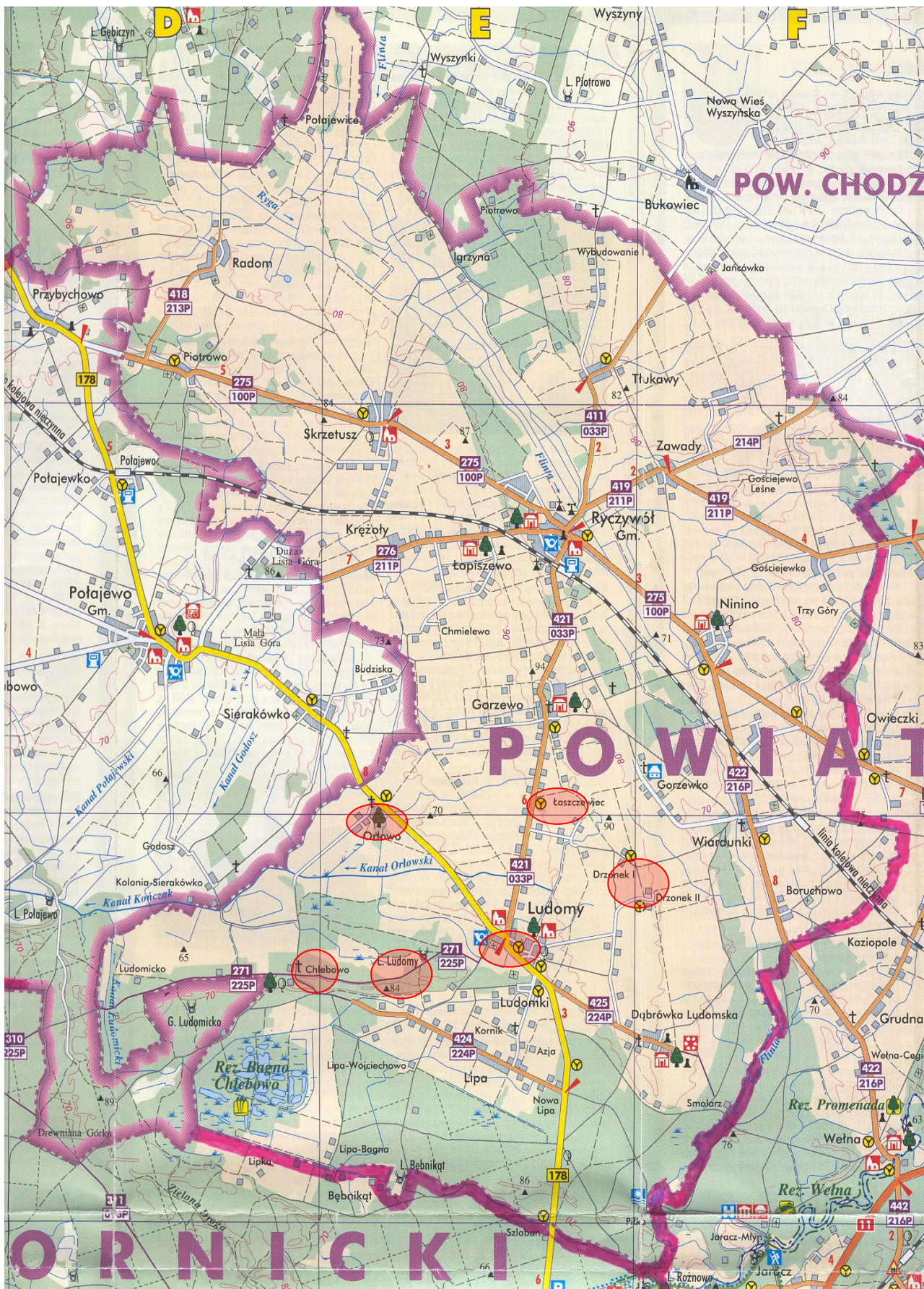
Orłowo - wieś położona 5 km na południowy zachód od Ryczywołu, przy drodze z Obornik do Czarnkowa, po północnej stronie Kanału Orłowskiego.

Drzonek - wieś położona 2,5 km na północny wschód od Ludom oraz 10 km na zachód od Rogoźna.

Ludomicko - niewielka osada położona 7 km na zachód od Ludom i 2 km na zachód od osady Chlebowo. Niegdyś zwana Teressowo albo Ludomickie Olędry, założona została w 1748 r. na północno – wschodnim krańcu Puszczy Noteckiej przez osadników niemieckich.

Chlebowo - niewielka wieś na północno – wschodnim skraju Puszczy Noteckiej. Położona 4 km na zachód od Ludom.

Na poniższej mapie zaznaczono obszary w/w miejscowości.



Pierwsze ślady stałego pobytu człowieka na terenie obecnej gminy Ryczywół, podobnie jak na obszarach przyległych, pochodzą głównie z epoki neolitu (młodszej epoki kamiennej - 4200-1700 r. p.n.e.).

Ludomy swoją nazwę otrzymały od wielkopolskiej rodziny Ludomskich, którzy w źródłach historycznych pojawiają się po raz pierwszy w 1389 roku. W XV w. było to gniazdo rodowe Ludomskich. Po 1510 roku wieś przeszła w ręce Grudzińskich. W 1715 r. właścicielem Ludom oraz Wiardunek i Ninina został Andrzej Dąbski – kasztelan kujawski; później w XVIII w. rodzina Lipskich. W 1901 r. wieś wraz z gruntami została przejęta przez niemiecką Komisję Kolonizacyjną, która przeprowadziła całkowitą parcelację Ludom między sprowadzonych z Westfalii i Nadrenii kolonistów niemieckich; rozdzielono wszystkie budynki dworskie i ziemię; nie podzielony został tylko park. W 1910 r. koloniści wybudowali w parku kościół ewangelicki z pastorówką, a dawną oficynę Lipskich zaadaptowali na szkołę.

Chlebowo powstało najprawdopodobniej w pierwszej połowie XIX w., jako osada pracowników zajmujących się kopaniem torfu. Założona została przez Ignacego Lipskiego, właściciela dóbr ludomskich.

Drzonek - wzmiankę o właścicielach wsi posiadamy dopiero z połowy XIX w. Z rejestrów pruskich z 1846 r. wiadomo, że Drzonek, należący do majątności Wiktora Łakomickiego, posiadał zaledwie 3 domy i 59 mieszkańców. W 1884 r. wieś należała nadal do Łakomickich, jednak 3 lata później tworzyła wraz z Dąbrówką Leśną i młynem Smolarz majątność Henryka Zabłockiego. Istniał tam wówczas jedynie folwark.

Ludomki wieś powstała w okresie osadnictwa olęderskiego na przełomie XVIII i XIX w. w miejscu terenów leśnych i nieużytków rolnych. Początkowo nosiła nazwę Olędry Ludomy, obsadzona w większości osadnikami niemieckimi.

Ludomicko - wzmianka o przywileju lokacyjnym pochodzi z 28 VI 1754 r., co może oznaczać, że lokacja wsi olęderskiej była udana. W połowie XIX w. należała do majątności ludomskiej Ignacego Lipskiego. Poczta i telefon znajdowały się w Ludomach, zaś najbliższe stacje kolei żelaznej w Obornikach i Rogoźnie. W końcu XIX w. nastąpił wyraźny regres osadniczy w Ludomicku, który trwał przez cały wiek XX.

Łaszczewiec - osadę założyli najprawdopodobniej właściciele Ludom, Lipscy, w pierwszej połowie XIX w., w której skoncentrowana została hodowla bydła i owiec. Około połowy XIX w. właściciele przekształcili Łaszczewiec w folwark dworski, w którym był jeden dom (czworak) i 30 mieszkańców. W 1856 r. Ignacy Lipski sprzedał folwark Nathusiusowi. W końcu XIX w. folwark łaszczewski przyłączony został do dóbr orłowskich Gottloba von Nathusiusa.

Orłowo pierwsza wzmianka źródłowa pochodzi dopiero z wizytacji kościelnej Libowicza z lat 1726 – 28. Założona została najprawdopodobniej przez właścicieli Ludom: Grudzińskich lub ich następców.

W 1846r. wymieniona jako folwark w dobrach ludomskich Ignacego Lipskiego. Głównym zajęciem ludności była hodowla owiec. Ponadto we wsi pracowała fabryka krochmalu i prowadzono hodowlę bydła holenderskiego. Dobra te zakupił od Lipskich Niemiec Gottlob von Nathusius.

3. Walory przyrodnicze i krajobrazowe

W/w miejscowości położone są daleka od dużych ośrodków miejskich przemysłowych, dzięki czemu poziom zanieczyszczenia powietrza, gleby oraz wód jest stosunkowo niski. Stanowi to znaczący atut tej miejscowości w perspektywie rozwoju agroturystyki na terenie Gminy Ryczywół.

Na terenie sołectwa Ludomy znajdują się następujące pomniki przyrody:

Nr rejestru	Obiekt	Rozmiary	Rok uznania za pomnik przyrody
133	lipa drobnolistna	obwód 579 cm, wys. 21, szerokość korony 12 m;	1969
134	grupa drzew: lipa drobnolistna: 2 drzewa	obwód 392, wys. 25 m, szer. korony 15 m; obwód 412 cm, wys. 25 m, szer. korony 14 m;	1969
135	lipa drobnolistna	obwód 538 cm, wys. 17 m, szerokość korony 12 m;	1969
139	klon srebrzysty	obwód 483 cm, wys. 27 m, szer. korony 18 m;	1967
341	dąb szypułkowy	obwód 387 cm, wys. 20 m, szer. korony 21 m;	1969

Na południe od wsi Chlebowo znajduje się największe w Wielkopolsce torfowisko typu atlantyckiego. W obrębie torfowiska Chlebowo obserwujemy dwa typy torfowisk: w części środkowej typ torfowiska wysokiego, a na jego obrzeżach – torfowiska niskie. W wyniku obniżenia poziomu wód gruntowych spowodowanego zmniejszeniem się ilości opadów, prowadzonej od ponad 100 lat eksploatacji torfu oraz budowy Kanału Ludomickiego doprowadzono nie tylko do zmniejszenia powierzchni torfowiska z około 500 ha do 300 ha, ale także nieodwracalnych zmian przyrodniczych w torfowisku. Fragment centralnej, zadrzewionej części torfowiska o powierzchni 4,42 ha uznano w 1959 r. za rezerwat „Bagno Chlebowo”. Powstało ono w celu zachowania ze względów przyrodniczych, naukowych i dydaktycznych torfowiska wysokiego typu atlantyckiego o budowie kępkowo – dolinkowej z charakterystycznymi zespołami roślin bagiennych. Jedynie w środkowej jego części, tj. w

granicach rezerwatu oraz na zachodnim krańcu torfowiska zachowała się jeszcze pierwotna roślinność.

Pełen uroku i niezapomniany widok przedstawia rezerwat w maju i na początku czerwca, w czasie kwitnienia bagna zwyczajnego, które na torfowisku występuje łąkowo. Białe kwiaty bagna ładująco przypominają puszysty śnieg, świeżo spadły i zawieszony na gałęziach. Całą okolicę przesyca wówczas silna woń bagna. Wokół rezerwatu wyznaczono strefę ochronną o szerokości 200 m oraz, ze względu na eksploatację torfu w jego sąsiedztwie, strefę równowagi hydrologicznej o szerokości 100 m, w obrębie której zabronione jest wydobycie torfu.

4. Zagospodarowanie przestrzenne

Historyczne układy przestrzenne wsi w Gminie Ryczywół ulegały na przestrzeni wieków znacznym zmianom. Liczne pożary, które nawiedzały ścięśnione wsie powodowały często całkowite zniszczenia zagród. Pogorzelnicy wznosili nowe zabudowania z dala od centrum wsi, a w okresie zaboru władze pruskie nakazywały im niekiedy przenoszenie się na odległe pustkowia.

Historyczny układ przestrzenny Ludom oparty został na skrzyżowaniu dróg, z usytuowanym od wschodu obszernym założeniem dawnego zespołu dworsko – parkowego.

Historycznie Chlebowo stanowiło niewielki zwarty kompleks dworsko-parkowy, kompozycyjnie połączony z założonym na rzucie prostokąta podwórzem gospodarczym.

Orłowo – zwarty kompleks urbanistyczny tworzy założenie dworsko-parkowe wraz z przylegającymi do niego od północy niewielkim folwarkiem. Zespół, który pozostał bardzo dobrze i czytelnie zachowany, kompozycyjnie składa się z części rezydencjonalnej połączonej bezpośrednio z podwórzem folwarcznym oraz niewielkiej kolonii mieszkalnej. Zwarta zabudowa gospodarczych obiektów folwarcznych z k. XIX w. zgrupowana została wokół prostokątnego podwórza, usytuowanego bezpośrednio przed północną elewacją budynku.

5. Potencjał demograficzny

Ludomy zalicza się do wsi średniej wielkości. We wsi mieszka 486 mieszkańców, w tym 244 mężczyzn i 242 kobiety. Stanowią oni zaledwie ok. 6,6 % ogółu mieszkańców Gminy Ryczywół. Poniższe tabele przedstawiają strukturę wiekową mieszkańców:

Liczba ludności wg wieku i płci

Wiek	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
0 - 4	27	16	11
5 - 9	33	19	14
10 - 14	32	12	20

15 - 19	42	26	16
20 - 24	49	25	24
25 - 29	42	22	20
30 - 34	33	13	20
35 - 39	33	19	14
40 - 44	35	18	17
45 - 49	33	13	20
50 - 54	28	15	13
55 - 59	43	24	19
60 - 64	16	7	9
65 - 69	8	4	4
70+	32	11	21
Suma	486	244	242

Tabela: Struktura ludności w podziale na wiek przedprodukcyjny, produkcyjny i poprodukcyjny według płci

Wyszczególnienie	kobiety	mężczyźni	ogółem	procent
wiek przedprodukcyjny	53	60	113	23,3%
wiek produkcyjny	155	169	324	66,7%
wiek poprodukcyjny	15	34	49	10%

Dominującą grupą mieszkańców wsi Ludomy stanowią osoby w wieku produkcyjnym – aż 67% ogółu ludności. Jest to odsetek nieznacznie większy niż na terenie całej Gminy Ryczywół, gdzie procent mieszkańców w wieku produkcyjnym wynosi ok. 64%. Szczególnie dużą grupę (ok. 1/3 liczby mieszkańców) stanowią osoby młode w przedziale 15 – 29 lat. Duży odsetek obejmuje też dzieci w wieku 5 – 9 lat i 10 – 14 lat. Na tej podstawie można stwierdzić, że społeczeństwo Ludom jest stosunkowo młode.

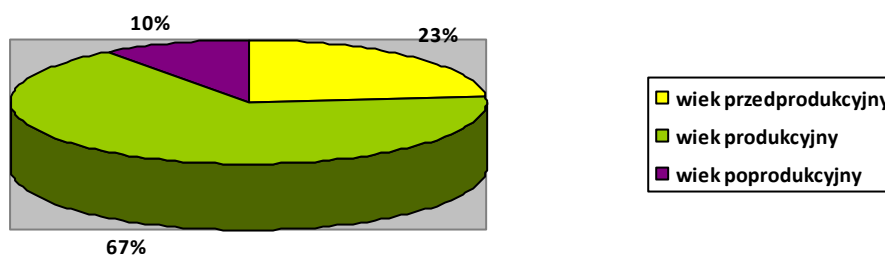


Tabela przedstawiająca liczbę ludności w danej miejscowości.

MIEJSCOWOŚĆ	LICZBA MIESZKAŃCÓW
Ludomki	346
Ludomicko	6
Łaszczewiec	52
Drzonek	30
Orłowo	160
Chlebowo	15

Przyrost rzeczywisty w miejscowości Ludomy, Ludomki, Łaszczewiec, Orłowo, Drzonek, Chlebowo, Ludomicko

Tabela: Ruch naturalny w/w miejscowości w 2008r.

Wyszczególnienie	Ogółem
Urodzenia żywe	20
Zgony	12
Przyrost naturalny	8

Saldo migracji składa się z napływu i odpływu ludności z danego terenu. W w/w miejscowościach w 2008 roku różnica między ilością osób zameldowanych i wymeldowanych wyniosła +8 osób. W 2008 roku ogółem zameldowało się 17 osób, gdy tymczasem wymeldowało się 9 mieszkańców.

Tabela: Migracje wewnętrzne

Wyszczególnienie	Ogółem
Napływ ludności (zameldowania)	22
Odpływ ludności (wymeldowania)	14
Zmiana	8

6. Potencjał gospodarczy

Potencjał gospodarczy w danej miejscowości zależy w dużej mierze od aktywności jej mieszkańców i spadku liczby bezrobotnych. Analiza poziomu bezrobocia w Gminie Ryczywół pozwala stwierdzić, iż liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych systematycznie spada począwszy od 2004 roku. Szczególnie zauważalny spadek odnotowano w 2006 roku w stosunku do roku poprzedniego, tj. o blisko 30%. W roku 2006 liczba bezrobotnych w gminie Ryczywół stanowiła ok. 15,6% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych na terenie powiatu obornickiego.

W Ludomach działa 47 podmiotów gospodarczych, w tym cztery sklepy spożywcze. Natomiast w Ludomkach działa 11 podmiotów gospodarczych, w Orłowie 4 podmioty gospodarcze, w Drzonku i Łaszczewcu po jednym podmiocie gospodarczym.

Rolnictwo w/w miejscowości

W Ludomach występują gleby należące do kompleksu 4-tego żytniego. Obejmuje on gleby brunatne wylugowane oraz niewielkie obszary czarnych ziem. Ogólne gleby tego kompleksu mają właściwe stosunki wilgotnościowe, znajdują się w średnim stopniu kultury i są lekkie do uprawy. Wartość produkcyjna tych gleb zależy przede wszystkim od dobrego nawożenia i prawidłowej agrotechniki. Kompleks 4 – ty charakteryzuje typowe gleby żytnio-ziemniaczane, na których można również uprawiać pszenicę i buraki cukrowe ale przy intensywnym nawożeniu i odpowiednim następstwie roślin po sobie. Gleby kompleksu żytniego zaliczane są do IV a, b, V, VI klasy bonitacyjnej.

W Orłowie, Łaszczewcu i Drzonku występują gleby klasy III (a i b) gleby orne średnio dobre -gleby brunatne, gleby bielcowe. W porównaniu do gleb klas I i II, posiadają gorsze właściwości fizyczne i chemiczne. Odznaczają się dużym wahaniami poziomu wody w zależności od opadów atmosferycznych.

W gminie funkcjonuje 567 gospodarstw rolnych o średniej powierzchni 19,2 ha, tymczasem w w/w miejscowościach mieści się 45 gospodarstw. Najwięcej uprawia się zboża, rzepaku, buraków cukrowych, kukurydzy. Hoduje się bydło mleczne, opasowe i trzodę chlewną.

7. Infrastruktura techniczna

Sieć wodociągowa, kanalizacyjna i gazowa

Wyposażenie miejscowości Ludomy w infrastrukturę techniczną jest bardzo ubogie. Do niewątpliwych zalet należy duże zwodociągowanie wsi oraz fakt, że posiada własną

hydrofornię, jednak znaczącym minusem jest brak jakiegokolwiek sieci kanalizacji sanitarnej i sieci gazowej.

Poniżej przedstawiono zestawienie długości poszczególnych sieci:

Wyszczególnienie	Sieć wodociągowa	Sieć kanalizacji	Sieć gazowa
Długość	17,08 km	0,00 km	0,00 km
Liczba użytkowników	158	0	0

Drogi

Przez wieś Ludomy przebiegają drogi:

- gminne: Drzonek – Ludomy S.K.R. nr 273527 P
Ludomy dr. powiat. – Lipa nr 273532 P
Ludomy – Szkoła (do dr gm. nr 273533 P
Orłowo – Chlebowo nr 273531 P
Ludomki – Lipa nr 273534 P
- powiatowa: Ryczywół – Ludomy nr 2019 P
Ludomy – Dąbrówka Ludomska nr 2040 P
- wojewódzka Czarnków – Oborniki nr 178

Mieszkańcy uskarżają się na zły stan dróg. Wymagają one w znacznej części modernizacji.

Gospodarka odpadami

Na terenie w/w miejscowości prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów (szkło białe, kolorowe i plastiki). Mieszkańcy posiadają pojemniki na odpady komunalne. Odpady komunalne przekazywane są na międzygminne składowisko odpadów w Sierakówku w gminie Połajewo. Zbiórkę odpadów komunalnych prowadzi firma P.H.U. TRANS - KOMUNAL Tomasz Kaczmarek.

8. Infrastruktura społeczna

Obiekty oświatowe

W Ludomach znajduje się Zespół Szkół im. Karola Marcinkowskiego, natomiast w zakresie wychowania przedszkolnego dzieci uczęszczają do Przedszkola Publicznego w Ludomach. Do Szkoły Podstawowej w Ludomach uczęszczają dzieci z następujących miejscowości: Ludomy, Ludomki, Dąbrówka Ludomska, Drzonek, Łaszczewiec, Orłowo, Ludomy Leśniczówka. W Zespole Szkół funkcjonuje 6 oddziałów Szkoły Podstawowej, do

których uczęszcza 124 uczniów oraz 6 oddziałów Gimnazjum w którym uczy się 96 uczniów. W szkole pracuje 20 nauczycieli.

W Przedszkolu funkcjonują 2 oddziały, do których uczęszcza ogółem 51 dzieci. Znajdują się oni pod opieką 2 zatrudnionych nauczycieli.

Nazwa szkoły / przedszkola, Adres	Struktura	Liczba uczniów w poszczególnych latach					
		2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07
Zespół Szkół w Ludomach im. K. Marcinkowskiego 64-603 Ludomy	Szkoła podstawowa	145	142	142	135	128	128
Przedszkole Publiczne w Ludomach 64-603 Ludomy	Przedszkole	40	42	56	46	56	49
Zespół Szkół w Ludomach im. K. Marcinkowskiego 64-603 Ludomy	Gimnazjum	120	106	106	102	112	113

Opieka medyczna

Mieszkańcy w/w miejscowości mogą również korzystać z usług funkcjonujących na terenie Ludom: Przychodni Zespołu Lekarza Rodzinnego i gabinetu stomatologicznego. Najbliższy Szpital mieści się w Czarnkowie i w Obornikach.

9. Opieka społeczna

Opiekę dla mieszkańców w/w miejscowości zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zlokalizowany w Ryczywole przy ul. Mickiewicza 10.

Część mieszkańców jest objęta systemem pomocy społecznej. Najczęściej powodem przyznawania pomocy mieszkańcom jest ubóstwo, bezrobocie, długotrwała i ciężka choroba, niepełnosprawność, potrzeba ochrony macierzyństwa.

Dofinansowaniu przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej podlegają również takie potrzeby mieszkańców, jak dopłaty do posiłków dzieci i młodzieży, usługi opiekuńcze oraz zasiłki celowe i specjalne.

10. Bezpieczeństwo publiczne

Według sprawozdań policyjnych w w/w miejscowościach występuje wysoki poziom przestępczości. W tabeli poniżej wyszczególniono liczbę zdarzeń o charakterze przestępczym w latach 2003 – 2008.

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Liczba zdarzeń	6	7	8	-	4	13

Dominującym typem popełnianych przestępstw w w/w miejscowościach jest jazda pod wpływem alkoholu oraz kradzież mienia. Najpopularniejszymi miejscami gromadzenia się grup młodzieżowych popełniających wykroczenia to stary cmentarz poewangelicki oraz przystanek autobusowy przy kościele w Ludomach.

11. Potencjał kulturowy i historyczny

W Ludomach obiektem znajdujących się w rejestrze zabytków jest zespół kościoła parafialnego:

- kościół p.w. Jana Chrzciciela, 1868 r., 1871 r., 1894 r.
- plebania, mur., 4 ćw. XIX w.
- podwórze gospodarcze – otoczenie plebani
- dwór, poł. XIX w. - Ludomki
- dwór, 1897 r. – Orłowo

Liczne obiekty objęte są ochroną konserwatorską. Są to:

➤ Ludomy:

zespół kościoła poewangelickiego:

- kościół ewangelicki, ob. kat., p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP, mur., 1910r.
- pastorówka, ob. plebania, mur., ok. 1910 r.

zagroda nr 47:

- dom, mur., p. XX w.
- obora, mur., p. XX w.

zabudowa mieszkalno-gospodarcza:

- dom, mur., k. XIX w.
- stodoła, mur., k. XIX w.
- obora, mur., k. XIX w.

zagroda nr 57:

- dom, mur., szach., p. XX w.
- obora, mur., l. 20-te XX w.

zagroda nr 61:

- dom, mur., p. XX w.
- stajnia, mur., p. XX w.

budynek mieszkalno-gospodarczy nr 62, mur., p. XX w.

dom nr 94, mur., k. XIX w.
cmentarz rzymsko-katolicki, XIX w., czynny
cmentarz ewangelicki, XIX w., nieczynny

➤ Chlebowo:

zespół dworski:

- dwór, mur., 1907-1912 r.
- oficyna, mur., drew., k. XIX w.
- budynek gospodarczy, mur., k. XIX w.
- kotłownia, mur., k. XIX w.

budynek mieszkalny, mur., k. XIX w.

➤ Ludomki

zespół dworsko-folwarczny:

- pozostałość parku krajobrazowego, poł. XIX w.
- stodoła, drew., k. XIX w.
- chlewnia, mur., 1 ćw. XX w.
- obora, mur., 1 ćw. XX w.
- pięciorak, ob. dom nr 2, mur., p. XX w.

cmentarz ewangelicki, XIX w., nieczynny

➤ Ludomicko

cmentarz ewangelicki, XIX w., nieczynny

➤ Orłowo

zespół folwarczny:

- stajnia, mur., p. XX w.
- obora, mur., k. XIX w.
- cieleńnik, mur., p. XX w.
- stodoła I, mur., k. XIX w.
- kuźnia, mur., k. XIX w.
- czworak nr 4, mur., k. XIX w., XX w.
- czworak nr 10 i 11, mur., 2 poł. XIX w., pocz. XX w.
- zabudowa gospodarcza, mur., k. XIX w.

III. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
+ hodowla trzody chlewnej i bydła mlecznego + dodatni przyrost naturalny, + dowóz dzieci do szkół,	- rolnictwo ekstensywne - mało miejsc pracy na terenie wsi, - postępujące migracje do obszaru gmin sąsiednich oraz Poznania

<ul style="list-style-type: none"> + dobrze rozwinięta sieć wodociągowa, + czyste środowisko naturalne, + brak degradacji środowiska spowodowanej przez przemysł + spokojne otoczenie z dala od zgiełku miast, 	<ul style="list-style-type: none"> - brak placów zabaw, - ubożenie społeczeństwa. - zły stan infrastruktury drogowej, - brak ochrony konserwatorskiej nad zabytkami
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> + rozwój przedsiębiorstw sektora rolno-spożywczego + tworzenie większych gospodarstw rodzinnych + możliwości wykorzystania potencjału ludzkiego + wzmocnienie kooperacji między rolnikami i powstawanie grup producenckich + wykorzystanie bezzwrotnych dotacji z funduszy strukturalnych i inicjatyw wspólnotowych na działania prospołeczne + wykorzystanie innych środków finansowych 	<ul style="list-style-type: none"> - małe nakłady na ochronę środowiska, - możliwość występowania klęsk żywiołowych (powódzie, susze, wichury). - trudności w pozyskiwaniu środków, - wysokie koszty pomocy społecznej oraz opieki nad osobami starszymi, - odpływ ludności młodej oraz mieszkańców w wieku produkcyjnym, - niewystarczający poziom aktywności społecznej - nieopłacalność produkcji rolnej, - uzależnienie dochodów znacznej liczby mieszkańców od warunków pogodowych i wysokości plonów

Źródło: Konsultacje społeczne w UG w Ryczywole

IV. Zidentyfikowane problemy

W w/w miejscowościach zdiagnozowano szereg problemów. W przeważającej części dotyczą one stanu infrastruktury technicznej, tj. braku gazyfikacji, złego stanu dróg, przerw w dopływie energii elektrycznej. Ponadto powszechnie uważa się, że rolnictwo jest nieopłacalne. Brak zbytu na płody rolne. Mała liczba osób decyduje się na podejmowanie własnej działalności gospodarczej, szczególnie pozarolniczej. Mentalność części mieszkańców blokuje przedsiębiorczość i innowacyjność. Brakuje wykorzystania walorów turystycznych wsi oraz gminy.

Pomimo tego, że na terenie wsi Ludomy funkcjonuje jednostka opieki zdrowotnej, to dostęp do lekarza pierwszego kontaktu jest ograniczony, ze względu na ograniczony czas przeznaczony na przyjmowanie pacjentów. Przyczyn takiego stanu rzeczy można upatrywać w złej organizacji służby zdrowia, nie tylko na poziomie lokalnym ale również

ogólnokrajowym. Ponadto mieszkańcy uskarżają się na utrudniony dostęp do stomatologa który przyjmuje w prywatnym gabinecie.

Mieszkańcy emigrują do większych miast w poszukiwaniu pracy, co powoduje starzenie się społeczności oraz brak inicjatyw lokalnych.

V. Inwestycje we wsi Ludomy, Ludomki, Drzonek, Łaszczewiec, Orłowo, Chlebowo, Ludomicko

1. Inwestycje wykonane ostatnio

1. Wyposażenie placu zabaw przy Przedszkolu w Ludomach

Okres realizacji: 2008 rok

2. Agregat prądowórczy w hydrofornii w Ludomach

Okres realizacji: 2008 rok

2. Plan inwestycji na lata 2009 - 2020

W latach 2009 – 2020 w w/w miejscowościach planuje się szereg inwestycji do realizacji. Poszczególne zadania, wraz z kwotami i latami realizacji przedstawiono poniżej:

Nazwa planowanego działania	Okres realizacji	Dofinansowanie (1)	Wkład własny (2)	Suma (1+2)
Budowa kanalizacji ściekowej w Ludomach	2011-2014	2 125 000	375 000	2 500 000
Gazyfikacja wsi Ludomy	2020-2025	-	1 500 000	1 500 000
Budowa drogi Ludomy-Ludomki	2015	-	700 000	700 000
Budowa chodników w Ludomach	2010-2015	75 000	25 000	100 000
Remont przystanku autobusowego z kanalizacją deszczową w centrum wsi Ludomy	2015	-	300 000	300 000
Plac zabaw w Ludomach	2010-2015	37 500	12 500	50 000
Remont remizy OSP, (elewacja, wymiana okien) w Ludomach	2010-2015	112 500	37 500	150 000
Położenie nawierzchni na drogach wewnętrznych od OSP do PZLR wraz z	2010-2015	-	200 000	200 000

oświetleniem ulicznym w Ludomach				
Budowa chodników w Ludomkach	2010 - 2015	75 000	25 000	100 000
Wodociąg, Lipa - Chlebowo - Ludomicko	2015-2020	1 700 000	300 000	2 000 000
Oświetlenie drogi w Ludomkach	2010	75 000	25 000	100 000
Plac zabaw wraz z boiskiem w Orłowie (grunty pozyskane od Agencji Nieruchomości Rolnych)	2010	60 000	20 000	80 000
Boisko sportowe w Ludomach	2011-2015	-	-	150 000
SUMA		4 260 000	3 520 000	7 930 000

VI. Jaka jest wieś Ludomy, Ludomki, Drzonek, Łaszczewiec, Orłowo, Chlebowo, Ludomicko

Jak wygląda wieś?	Ludomy - wieś ulicówka, z drogą powiatową; Orłowo, Chlebowo, Drzonek - wieś owalnica; Łaszczewiec, Ludomki – wieś ulicówka
Co ją wyróżnia?	Spokojne okolice, małe zanieczyszczenie środowiska
Z czego utrzymują się mieszkańcy?	Praca zarobkowa, prowadzenie gospodarstw rolniczych, działalność gospodarcza
W jaki sposób rozwiązują problemy?	Zebrania Wiejskie, zgłaszanie potrzeb do Urzędu Gminy
Jakie obyczaje i tradycje są pielęgnowane i rozwijane?	Festyn rodzinny w Ludomach.
Stan zabytków	Kościół w Ludomach utrzymany w dobrym stanie, obecnie renomowany. Dwór w Orłowie, dworek w Ludomkach.
Jakie jest rolnictwo?	Dość dobre. Główne uprawy to rzepak, buraki cukrowe, kukurydza.
Jakie są powiązania komunikacyjne?	Dość dobre połączenia komunikacyjne z pobliskimi miastami i Poznaniem w Ludomach i Ludomkach. Natomiast słabe połączenie komunikacyjne w Drzonku, Ludomicku, Chlebowie.
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	Bawią się na boisku szkolnym. Udostępniona jest sala w Zespole Szkół na spotkania.

VII. Jaka jest wizja rozwoju miejscowości Ludomy, Ludomki, Drzonek, Łaszczewiec, Orłowo, Chlebowo, Ludomicko

Jak ma wyglądać wieś?	Zadbana, estetyczna, z wyremontowanymi drogami i rozbudowaną infrastrukturą techniczną
Co ma ją wyróżniać?	Nowoczesna zabudowa wraz z infrastrukturą
Z czego mogliby utrzymywać się mieszkańcy?	Z rolnictwa ekologicznego, przetwórstwa rolno – spożywczego i działalności gospodarczej
W jaki inny sposób mogliby rozwiązywać problemy?	Większa aktywność mieszkańców, wspólne podejmowanie działań. Częstsza organizacja spotkań.
Co powinno być bardziej wyeksponowane w dziedzinie kultury i dziedzictwa	Kultywacja tradycji lokalnych, promocja tradycji wiejskich, wyeksponowanie zabytków
Jakie ma być rolnictwo?	Zmodernizowane, dochodowe, powiązane z przetwórstwem i bezpieczne dla środowiska.
Jakie powinny być powiązania komunikacyjne?	Więcej połączeń autobusowych z pobliskimi ośrodkami miejskimi, poprawa stanu dróg
Co powinno być proponowane dzieciom i młodzieży?	Sala wyposażona w sprzęt umożliwiający różnorodny rozwój i doskonalenie umiejętności. Przystosowane miejsca do zabaw na świeżym powietrzu w postaci placu zabaw i boiska.

VIII. Zarządzanie

1. Wdrażanie

Stworzenie systemu zarządzania realizacją Planu ma decydujący wpływ na utrzymanie wysokiej dynamiki w całym procesie wdrażania. Stopniowe wygasanie entuzjazmu towarzyszącego procesowi tworzenia Planu wśród samorządu i mieszkańców bez odpowiedniego systemu mogłoby „doprowadzić Plan na półkę” z innymi, nieprzydatnymi dokumentami w dość krótkim czasie. System, o którym mowa to przede wszystkim:

- doskonalenie istniejących i tworzenie nowych instrumentów realizacji,
- monitorowanie realizacji celów i projektów,
- zmiany i aktualizacja Planu.

Instrumenty realizacji

Najważniejszym narzędziem realizacji Planu jest budżet gminy. Stopniowe tworzenie budżetu zadaniowego powinno usprawnić zarządzanie środkami publicznymi oraz stworzyć

czytelny obraz operacji finansowych przeprowadzanych przez Radę Gminy. Dynamika wdrażania Planu ma swoje odzwierciedlenie w kolejnych budżetach. Zadania wynikające z Planu realizowane ze środków budżetowych można stosunkowo łatwo zidentyfikować.

Kolejnym instrumentem jest tworzenie dobrego klimatu dla rozwoju przedsiębiorczości, wyzwalanie lokalnych inicjatyw gospodarczych. Usatysfakcjonuje to mieszkańców pod względem rynkowym jak i ekonomicznym oraz przysporzy budżetowi kolejnych podatników.

Ważne jest także stosowanie tzw. „montażu finansowego” przy dużych inwestycjach, to znaczy kumulacji środków pochodzących z różnych źródeł na realizację kolejnych zadań wynikających z planu. Stopniowe przechodzenie od konstruowania budżetu według dotychczasowych reguł do tworzenia budżetu zadaniowego.

W końcu istotne jest stworzenie odpowiedniego systemu marketingu miejscowości i gminy jako całości, (osiągnięcia samorządu, lokalnych przedsiębiorców, organizacji społecznych, mieszkańców i zasobów). Ułatwi to prowadzenie promocji wewnętrznej - skierowanej do mieszkańców gminy oraz promocji zewnętrznej.

2. Monitorowanie

Monitoring wspomaga proces zarządzania i dostarcza informacji o postępie realizacji i efektywności wdrażania zadań wynikających z Planu - począwszy od pojedynczego projektu, poprzez cel i priorytet, a skończywszy na osiąganych efektach. W zależności od charakteru dostarczanych danych, monitoring dzielimy na rzeczowy i finansowy.

Monitoring rzeczowy

Monitoring rzeczowy dostarcza danych obrazujących postęp we wdrażaniu Planu oraz umożliwiających ocenę jego wykonania w odniesieniu do celów w Planie. Dane skwantyfikowane, obrazujące postęp we wdrażaniu oraz rezultaty tych działań zostały podzielone na trzy kategorie:

Wskaźniki produktu

Odnoszą się one do rzeczowych efektów działalności. Liczone są w jednostkach materialnych, np. długość nowo budowanych dróg; liczba budynków poddanych renowacji; ilość firm, które otrzymały pomoc, itp.

Wskaźniki rezultatu

Odpowiadają one bezpośrednim i natychmiastowym efektem wynikającym z wdrożenia Planu. Takie mierniki mogą przybierać formę wskaźników materialnych (skrócenie czasu podróży, liczba mieszkańców objętych selektywną zbiórką odpadów, liczba wypadków drogowych, itp.) lub finansowych (zwiększenie sprzedaży eksportowej firm objętych danym działaniem, zmniejszenie nakładów na bieżące remonty obiektów zabytkowych itp.).

Wskaźniki oddziaływania

Obrazują one konsekwencje Planu wykraczające poza natychmiastowe efekty dla bezpośrednich beneficjentów. Oddziaływanie może odnosić się do efektów związanych bezpośrednio z podjętym działaniem, chociaż pojawiających się po pewnym czasie (oddziaływanie bezpośrednie), jak i do efektów długookresowych, oddziałujących na szerszą populację i pośrednio tylko wynikających ze zrealizowanego działania (oddziaływanie pośrednie). Przykładowe wskaźniki oddziaływania to liczba innowacji wprowadzonych przez wsparte firmy czy instytucje w czasie 18 miesięcy po zakończeniu projektu (oddziaływanie bezpośrednie), czy wskaźnik zatrudnienia 24 miesiące od zakończenia realizacji projektu (oddziaływanie pośrednie).

Monitoring finansowy

Monitoring finansowy dostarcza danych dotyczących finansowych aspektów realizacji Planu, będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania przeznaczonych na niego środków. Wójt prowadzi ciągły monitoring finansowy podjętych zadań, sporządza raporty, które prezentuje Radzie Gminy podczas kolejnych planowych Sesji Rady (wydatki poniesione w okresie objętym raportem, wydatki poniesione od początku realizacji zadania, stopień realizacji zadania w %).

Sposoby oceny planu odnowy

Ocena planu prowadzona będzie na podstawie składanych raportów z prowadzonego, monitoringu rzeczowego i finansowego, opisu rozbieżności, jeśli takie powstaną pomiędzy planem a wdrożeniem zadania oraz analizą przyczyn i skutków rozbieżności. Dodatkowo raporty zawierać będą informacje nt. postępu realizacji planu finansowego w okresie sprawozdawczym oraz prognozę w tym zakresie na rok następny. Miernikami w prowadzonej ocenie będą wskaźniki np. nakład finansowy na 1 km drogi. Ocena dokonana będzie w

sprawozdaniu rocznym, które Wójt składa Radzie Gminy podczas sesji, na której udzielane jest absolutorium za działania w roku poprzednim. Ocena szczegółowa zadań wynikających z Planu nastąpi po zakończeniu i rozliczeniu inwestycji.

O Planie Odnowy Miejscowości Ludomy, Ludomki, Drzonek, Łaszczewiec, Orłowo, Chlebowo, Ludomicko jak również o rozpoczynanych zadaniach, ich przebiegu i zakończeniu wszyscy mieszkańcy będą szczegółowo informowani. Informacje będą upowszechniane za pośrednictwem prasy lokalnej oraz zwyczajowo na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej Urzędu Gminy oraz bezpośrednio przez władze gminy na różnego typu zebraniach.